

MATKAILUPARLAMENTTI -Lapin hätähuuto ei hetkauta hallitusta

29.10.2020 12.40

Lapin matkailuyrittäjät eivät enää aio tyytyä odottelemaan hallituksen viikko viikolta siirtämiä matkailun rajoitusten höllentämistä, sillä nyt ollaan katastroofin partaalla.

Lapin matkailuparlamentti ja ennen kaikkea yrittäjät sekä heidän työntekijänsä eivät säästelleet sanojaan Oloksella tänään. Kohteena oli Suomen hallitus ja ennen kaikkea kirosanaksi muodostunut STM, sosiaali- ja terveysministeriö.

Puheenvuorojen tunteja voi kuvata turhautumisella, vihalla tai epätoivolla. Tunteet kiteytti Lapin Elinkeinojen puheenjohtaja, matkailuyrittäjä **Pertti Yliniemi**.

- Sinne (STM) on tarjottu kesästä alkaen turvallista kuplaa ja muita vaihtoehtoja, työntekijöitä on koulutettu terveysturvalliseen matkailuun ja kaikki on ollut kunnossa jo kuukausia, mutta hallitus ilmeisesti pelaa aikaa, jotta Lappiin ja Suomeen ei tulisi matkailijoita.

Parlamentissa syntyi keskustelu sen jälkeen, kun elinkeinoministeri **Mika Lintilä** osoitti sanoillaan videopuheenvuorossa, että hänkin olisi antamassa periksi STM:n edessä.

Tilanne Lapin matkailussa on toivoton.

Keinot Lapissa ovat nyt vähissä; joulumatkailu on menetetty eikä nykyinen pättämättömyys lupaa hyvää lopputalvellekaan. Työttömiä tulee tuhansia, jopa kymmeniä yrityksiä ajautuu konkurssiin ja koko vientiteollisuus on kaatumassa.

Ja mitä tekee hallitus tehtyään laittomat rajoituspäätökset, karanteeni- ja vankeusuhkauksineen. Se päättelee asioita yhden ministerin, Krista Kiurun Lapin matkailun ilmeisen vihamielisten ajatusten pohjalta. Elinkeinoministeri on voimaton, vaikka on yrittänyt ilmeisesti parhaansa.

Lapin matkailuperlamentissa tunnelma oli ahdistava. Tuo tunnelma tuli esille jopa videon kautta tilaisuutta seurattessa.

Pitäisikö kaivaa esille vanhat vuosikymmeniä sitten käytetyt konstit? Lapin päättäjät, yrittäjät ja matkailualalla työskentelevät iltajunaan tai -koneeseen ja aamulla ministeriöön, josta ei lähdetä ennen kuin matkustusrajoitukset on saatu sille tasolle, mitä ne ovat muualla Euroopassa ja näin terveysturvallinen matkailu käyntiin.

TEKSTI: JORMA AULA, KUVA: FINAVIA

Alla uutisanalyysi elokuulta, jonka asiat näyttävät nyt konkretisoituvan

Brittiperhe ei tule jouluna Lappiin - tuskin edes seuraavanakaan

11.8.2020 11.40

UUTISANALYYSI - Hallituksen ja opposition kiittelemä matkustusrajoitusten höllentäminen ei tuo Lappiin toivottuja joulumatkailijoita. Matkanjärjestäjien silmissä Suomi on menettämässä vuosikymmenten aikana luodun luotettavan maan matkailumaineen.

Lapin nykymuotoisen matkailun lasketaan alkaneen joulupäivänä 25.12.1984. Lontoosta nousi yrtisten ilmaan sulavalinjainen "Speedbird", oikealta nimeltään Concorde.

Atlantin yllä se nosti nopeutensa yli äänennopeuden, laski sen ylääänäen alle ennen kääntymistään napapiirin korkeudella kohti itää halki Norjan ja Ruotsin, Rovaniemen suuntaan. Norjassa ja Ruotsissa ihmeteltiin, miten tämä maailman suurimmissa metropoleissa nähty koneharvinaisuus lentää nyt johonkin Suomessa.

Koneen kyydissä oli lapsia, jotka pääsivät eksoottiseen joulupukinmaahan tapaamaan vain kuvissa aikaisemmin nähtyä Joulupukkia.

Pian Rovaniemen lennonjohto kuuli koneen kutsun: Speedbird, G-BOAA, Golf-Bravo-Oscar-Alpha-Alpha.

Kone sai laskeutumisluvan. Räntäsateisella kentällä ihmettä odotteli Joulupukki sekä tuhatpäinen joukko kaupunkilaisia, jotka puhuivat toisilleen, että kuka on niin "pölijä", että lähtee tänne kylmään ja pimeään. Rovaniemi oli tuohon aikaan tuntematon matkailukaupunki, jossa hotellit suljettiin jouluksi.

Concorden Lapin matkan ideoi Finnairia Lontoossa edustanut **Steve Mitchell**. Hän oli järjestänyt lasten palkinto- ja yritysten kannustematkoja Lappiin. Loskaisesta säästä huolimatta viesti eksoottisesta lumen, jään ja kylmän maasta kiiri maailmalle.

Concorden ensilennosta Rovaniemelle on kulunut 36 vuotta, jona aikana on rakennettu matkailukeskuksia eri puolille Lappia sekä Oulun ja Itä-Suomen maakuntiin. Matkailusta on tullut miljardien tulonlähde ja työpaikka tuhansille.

Tuhoutuuko vuosikymmenten työ nyt? Suomesta on viime kuukausina kiirinyt virallista, hallitustason sekavaa ja ailahtelevaa viestiä maailmalle.

Elokuun 10. päivä ministeri **Krista Kiuru** piti tiedotustilaisuuden, jonka sanoma oli, että riskimaista saapuvat määrätään pakolliseen kahden viikon karanteeniin kolmen kuukauden vankeusrangaistuksen uhalla.

Seuraavana päivänä kaksi espanjalaista matkanjärjestäjää peruutti kaikki varauksensa rovaniemeläiseen hotelliin. Sähköpostin toisessa kappaleessa kerrottiin, että enää ei Lappia myydä.

Elokuun 12. päivänä Kiurun ukaasia kommentoi pääministeri **Sanna Marin** viestillä, että kyse ei ole poliittisesta vaan viranomaispäätöksestä. Moni matkanjärjestäjä raapi päätään ja mietti kääntäjän kera, että mitähän tuo tarkoittaa.

Lapin matkailun brändi on ollut korkea myös matkanjärjestäjien keskuudessa.

Luottamus on saavutettu tuhansilla messumatkoilla, tapaamisilla, Lappiin järjestetyillä pressimatkoilla ja henkilökohtaisilla suhteilla. Satojatuhansia työtunteja.

Hallituksen torstaiset päätökset tulivat liian myöhään ja liian tiukkoina. Vapaita maita matkustaa Suomeen on vain muutama. Tärkeimmät matkailumaat, kuten Englanti, Espanja, Ranska ja Belgia ovat maita, joista tulevilta matkailijoilta vaaditaan kotimaassa tehty negatiivinen koronatesti. Jos matkailija viipyy Suomessa yli 72 tuntia, hänen on kustannuksellaan otatettava testi Suomessa. Täysin mahdoton yhtälö; nelihenkinen perhe maksaa Britaniassa 600 euron koronatestit ja toistamiseen. Matkustushalu Suomeen on viimeistään tuossa vaiheessa kaikonnut..

Tilanne matkailun kannalta on absurdi. Monissa maissa ei pääse testeihin, ellei ole oireinen tai sairas. Sama on tilanne testitulosten saamisessa, sitä voi joutua odottamaan jopa viikon, kun Suomen vaatimus on, että testi pitää olla alle 72 tuntia vanha.

Tässä valossa voi kysyä, että uskaltaako perhe tai pariskunta ostaa matkan kohteeseen, jossa vaaditaan tuore testitulos. Lisäksi on vielä riski, pääseekö koko perhe testiin ja se, ehtiikö testituloksen saada ennen matkaa.

Epävarmuutta lisäävät testikustannukset. Matka Suomeen on kallis, ostopäätös ei kestä lisäkustannuksia, kun matkaa vielä varjostaa kohdemaasta saatu poukkoileva viestintä. Entä jos säännökset muuttuvat ennen matka-ajankohtaa. Kaikki tämä on luonnostaan vaakakupissa, kun herkkää matkapäätöstä mietitään. Hallituksen eilinen päätös ei selvittänyt tilannetta siitäkään huolimatta, että myös oppositio (A-studio) kiitteli ministereitä hyvästä päätöksestä.

Ei tarvinne kristallipalloa, kun voi tehdä otsikon mukaisen johtopäätöksen. Mutta miksi ei myöskään jouluna 2021? Jos hallituksen päätökset johtavat siihen, että tiukkojen rajoitusten vuoksi matkoja Suomeen ja Lappiin ei uskalleta ostaa, muuttavat myös matkanjärjestäjät suunnitelmia. Niitä ei tehdä yhden vuoden tarpeita varten.

Suomelle ja Lapille löytyy maailmalta kilpailijoita, jotka jo nyt kärkkyvät Lappiin matkailevia.

Toivottavasti tällä näkymällä olen väärässä.

JORMA AULA

Kirjoittaja on seurannut Suomen ja Lapin matkailua toimittajana yli 40 vuotta

